

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Konjarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2850 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Poljski spor z Gdanskom

Spor, ki je nastal med varšavsko vlado in senatom v svobodnem mestu Gdansk, se širi v obsegu in v posledicah. Poljsko vojno brodovje, tako čujemo, je v polni bojni pripravljenosti v novi vojni luki pri Gdinji, medtem ko se močni vojaški oddelki zbirajo ob gdanski meji in v poljskem Pomorju. Na drugi strani meje v Gdanskem pa je mobiliziranih 5.000 četnikov SA, ki samo čakajo na dogovorjeno znamenje. Treba je samo se mahne iskric, ki bi vžgala vso to okrog Gdanskega nagromadeno gorivo nacionalistične strasti in narodnega ponosa. Ako bi se Nemčija vmešala, je poostreitev spora neizogibna.

Kako je nastala naenkrat ob Baltiku napetost, ki bi je nikdo ne pričakoval, odkar sta lani v februarju Poljska in Nemčija sklenili prijateljski pakt za dobo 10 let in ko je temu prijateljstvu naljubo Poljska žrtvovala staro zavezništvo s Francijo in priložnosti za razvoj nad vse prisrčen odnos s južnimi slovanskimi državami? Se se spominjamo, kako je letos aprila meseca prebivalstvo svobodnega mesta Gdansk volilo nov senat, ali po našem izrazoslovju svoj parlament. Takrat je nemška narodno-socialistična stranka s svoje centrale v Berlinu vodila vso propagando in prid narodno-socialističnih somišljenikov v Gdanskem. Cela vrsta ministrov je prišlo takrat iz Nemčije v Gdansk, kjer so svobodno govorili na ogromnih volivnih shodih. Toda navzlic vsemu pritisku narodno-socialistična stranka ni dobila dve tretjini glasov, ki bi ji bili potrebni, da v senatu izpelje ustavne reforme v prid Nemčiji. »Gleichschaltung«, izenačenje Gdanska po nemškem vzoru ni bilo mogoče. Nemška vlada se je hotela rahlo masčevati za mlačnost gdanskega prebivalstva in gospodarski diktator Nemčije dr. Schacht je takoj po volitvah javil v Gdansk, da ne bo več mogel zalagati gdansk. ozemlja z denarjem, od katerega je do takrat živel in se razvijala gdanska narodno-socialistična stranka.

Posledice Schachtovega varčevanja so se takoj pokazale. Gdanski senat je prišel v denarne težave in je bil prisiljen, da nekoliko razvrednoti svojo goldinarstvo valuto. Ker pa ima Poljska po predpisih mirovnih pogodb, ki so gdansko ozemlje v carinskem oziru priključile poljski državi, pravico, da pobira carino za svoj uvoz, ki gre skozi gdansko pristanišče, so njeni dohodki vsled razvrednotenja goldinarja znatno padli. Dne 18. julija je poljsko finančno ministrstvo moralo odrediti, da se carina za blago namenjeno v Poljsko, ne bo več pobirala v gdanskem pristanišču v razvrednotenem goldinarju, ampak na gdansko-poljski meji v zlotih. S tem je seveda svobodno mesto Gdansk izgubilo gotove odstotke, ki mu pripadejo pri pobiranju carine, ter je dne 1. avgusta odgovorilo z represalijami. Predsednik gdanskega senata Greiser si je pustil izglasovati od senata polnomočja in je na njih podlagi odprl carinsko mejo za nekatere nemške proizvode, ki so odslej smeli prihajati v mesto brez vsake carine. Ker se je Poljska bala, da ne bi na ta način nemško blago, ki se je vsipalo brez carine v mesto Gdansk, začelo preplavljati vso Poljsko — gdansko blago sme brez carine v Poljsko in narobe poljsko blago brez carine v Gdansk — je poljska vlada dne 3. avgusta enostavno zaprla mejo proti Gdanku in onemogočila vsak blagovni promet iz gdanskega ozemlja v poljski teritoriji.

Takšen je torej potek carinskega spora, ki se je v par tednih poostril tako, da je sprožil že premikanje vojaških čet na obeh straneh meje. Na podlagi čl. 104 versajskega mira, nadalje na osnovi poljsko-gdanske pogodbe iz leta 1920 bi morala sedaj posredovati Zveza narodov, ki je v ta namen menovala v Gdansk tudi svojega stalnega komisarja. Med tem, ko se je komisar Leister peljal v Gdansk, da prevzame posredovanje spora, pa je predsednik gdanskega senata izrazil željo, da se hoče pogajati s poljsko vlado neposredno in brez vmeševanja Zveze narodov. Poljsko-nemška pogodba z dne 26. jan. 1934, ki predvideva direktno pogajanja med nemško in poljsko vlado v primerih medsebojnih nesporazumov, se po mnenju gdanskega senata razširja tudi na gdansko ozemlje. Poljski vladi je to prav, ker če ostane Gdansk pri pogajanjih osamljen in ne bo našel pri nemški vladi močne podpore, potem je gotovo, da ga bo poljski zunanji minister krepko stisnil za vrat in mu bo prodal vspostavitve normalnega blagovnega prometa med Gdanskom in Poljsko za protiuslugo, da uvede na svojem ozemlju poljski zlot kot državno valuto. Gdansk se temu ne bo mogel zoperstavljati, kajti če ostanejo poljske meje zaprte, postane mesto Gdansk ogromno pristanišče brez vsakega zaledja, ki bo moralo izhirati na korist poljskega pristanišča v Gdinji.

Toda spor, ki smo ga v kratkih besedah opisali in ki bi se končal, če bi se normalno razvijal ter ostal osamljen na Gdansk in na Poljsko, z veliko zmago Poljske, ki bi si to važne pristanišče še bolj priklenila nase, se namreč ne razvija tako normalno. Zunanji minister Beck pridiguje mir in potrpežljivost v Varšavi. Zdi se, da je pri svojem adjuantu obisku v Berlinu, obisk, ki je veljal združeno le sporu z Gdankom, dobil gotove omiritve od strani Nemčije, ki se dozda es ni dejansko vmešavala in je kvečjemu v Gdanskem svetovalna pamet in potrpežljivost. Toda narodno-socialistična stranka v Gdanku ni tako pomirljiva in tudi narodni socialisti v Nemčiji niso tako potrpežljivi. Izbujanje se vrši podtalno. V Gdanskem so zelo pripravljali državni udar, ki naj bi ga izpeljali 12. septembra in ki naj bi podredil gdansko ozemlje območju nemške narodno-socialistične stranke in posredno tudi nem-

V Franciji že izvajajo sklepe Kominterne

Vso noč poulični boji v Brestu

Pariz, 8. avgusta. AA. V Brestu je prišlo sredi do novih nemirov. Kljub strogim odredbam prefekta, ki je prepovedal shode in zborovanja, sprevede po mestu in odredil zaporo vseh lokalov, so se ob pozni večerni uri stavkajoči delavci vendarle skušali zbrati v skupine na javnih mestih in napasti policijo, mobilno gardo, oddelke mornarice in vojske. Policija je morala 20-krat nastopiti z orožjem. Pri spopadih je bilo mnogo ljudi ranjenih. Njihovo točno število ni mogoče dognati, ker so demonstranti odnašali svoje ranjence in jih poskrili, ker se bojijo, da jih ne bi postavili pred sodišče. Ponoči je bil v centru mesta vzpostavljen popoln mir in red. Zato pa so se demonstracije nadaljevale v posameznih predmestjih.

„Tajno povelje“

Izgredi so se vršili po točno določenem načrtu in po navodilih nekega tajnega poveljstva. Nenadoma so se na več krajih kakega trga ali ulice zbrale večje skupine demonstrantov in pričele prepevati internacionalo, takoj pa so od vseh strani napadali po-

licijske oddelke, ki so krožili po mestu. Ko je dobila policija pomoč, je demonstrante sicer razpršila, toda za nekaj minut nato, so se po isti taktiki spet zbrali na kakem drugem križišču. Ker so v mestu pogasili vse luči, so si napravili na raznih mestih manjše ognje. Z njimi so hoteli vznemirjati prebivalstvo, da bi se zbal morebitnih požarov. Pri demonstracijah pa je sodelovalo le manjše število delavcev, ki so nameščeni v pomorsko-tehničnih zavodih. Med ostalimi je bilo več brezposelnih delavcev in otrok. Prebivalstvo ogorčeno zahteva energičnega nastopa oblasti. Davi so po mestu krožile nepotrjene vesti, da je v pomorski bolnici umrlo nekaj ranjencev.

Pariški listi objavljajo o spončnih dogodkih v Brestu pod senzacionalnimi naslovi nove podrobnosti. V svojih komentarjih odločno zahtevajo stroge kazni za komunistične kolovodje, ki jim bo krivdo kaj lahko dokazati. Tudi »Jour« sodi, da dogodki v Brestu in Toulonu niso bili neposredna posledica delavskega odbora proti znižanju plač, nego jih je povzročila premišljena komunistična akcija.

Levičarski tisk pa poskuša pripisati odgovornost za krvave dogodke oblastem. Po njihovem mnenju je bilo v Brestu ranjenih 280 ljudi.

»Journal« naglašja, da so krajevni delavski sindikati ponovno objavili proglose, v katerih pozivajo delavce, naj ostanejo mirni in hladnokrvni. Danes popoldne bodo pokopali žrtve večerajšnjih dogodkov. Pogreba se bo gotovo udeležilo okrog osem tisoč delavcev. Župan v Brestu je sprejel delegacijo pomorsko-tehničnih delavcev, ki je izjavila, da mu garantira za mir in red ob priliki pogreba. Obenem pa je prosila, naj oblasti zaradi pogreba ne izdajo nikakih posebnih varnostnih odredb. V Brest je bilo odposlanih nekaj oddelkov mobilne garde, da ojačajo tamkajšnje policije.

»Echo de Paris« je objavil intervju s pristanskim poveljnikom v Brestu. Poveljnik je na vprašanje, ali je nevarnost, da bi delavci arzenala pričeli s sabotažo, odločno izjavil, da o tem ni govora. Čeprav se delavstvo zelo upira znižanju plač, v nobenem primeru ne bo seglo po takih sredstvih.

Kongres Kominterne

„Organizirajte povsod stavke!“ Čudna namigavanja zastopnika avstrijskega komunizma

Riga, 7. avgusta b. Drugi teden kongresa Kominterne je posvečen debati o referatu, ki ga je imel znani revolucionar Dimitrov o novi taktiki mednarodnega komunizma v boju za svetovno revolucijo. Dimitrov je, kakor že poročano, zahteval o dkomunističnih sekcij, da naj iz obrambe preidejo na napad in sicer na vsej fronti. V ta namen si naj pošljejo zaveznikov kjerkoli, predvsem v vrstah zmernih marksistov in protifašističnih in demokratičnih buržuev. V ta namen naj nadalje komunistične sekcije tudi opustijo pridigovanje abstraktnega komunizma in naj fašističnim strankam vzamejo nacionalizem ter ga napišejo na svoje prapore. Tudi versko svobodo je treba zagovarjati tam, kjer kaže, samo na se ustvari velika napadalna fronta. Pozornost pa je treba v prvi vrsti posvečati mladini.

Danes so govorniki že napravili prve konkretne zaključke iz Dimitrovega govora, saj se je kongresni dan zaključil z resolucijo, da morajo »komunistične sekcije po vseh državah organizirati politične in gospodarske stavke,« ki so »najbolj varno sredstvo za razširjanje vznemirjenja med ljudstvom in za pripravljanje delovnih mas za svetovno revolucijo.«

Prva govornica, komunistinja iz Severne Afrike, pozdravlja Dimitrovo predlog, da se morajo komunisti vezati z masami kolonialnega in polkolonialnega ljudstva s ciljem, da se dela čim več težav vladajočim kapitalističnim velenilam. Zastopnik angleškega komunizma pa je z gnevom povedal, da v Angliji ne smejo računati s skupno fronto med komunisti in socialisti II. internacionale (labouristi), »ker nas labouristi nočejo«. Zastopnik komunistične sekcije v Franciji se je pohvalil, da se skupna protifašistična fronta v Franciji ustvarja pod vodstvom komunistične stranke. Francija se pripravlja že za prihodnjo stopnjo svetovne revolucije, ko bo skupna fronta razširjena na ves svet, ko se bodo revolucionarne strokovne organizacije in politične stranke združile k enotnemu navalu na fašistične trdnjave. Za njim je govoril komunist iz Nizozemske, ki se je obtožil pred kongresom, da komunisti na Nizozemskem ne žanjejo uspehov. Sicer so poskušali organizirati nekaj stavk, tudi upore na ladjah, toda trajnega uspeha ni, ker »so nas marksisti v preveč črnih barvah naslikali nizozemskim proletarskim masam.« Končno je nastopil avstrijski komunist, ki je dejal, da je parola Dimitrova, naj se, kjer le mogoče organizirajo politični in gospodarski štrajki, odresilna za komunistični pokret.

Avstrijska komunistična sekcija je bo uresničila in ker ima avstrijska sekcija vodilen vpliv tudi na sosedne, bodo tudi v sosednih državah komunisti pristajali začeti zbirati pod svoje prapore vse nezadovoljne in jih bodo pognali v stavke, da pripravijo teren za uspešno akcijo za svetovno revolucijo. Jutri pride na vrsto debata o nacionalizmu, ki ga naj v bližnji bodočnosti mednarodni komunizem v borbi proti fašističnemu kapitalu vporablja kot uspešno sredstvo za ustvarjanje skupne fronte nezadovoljnih.

Po zborovanju so šli predstavniki mednarodnega proletarijata na spominsko zborovanje za pokojnim Engelsom, nakar so jih pogostili »pobranci« in »Klub avstrijskega Škubundaca«.

Nov govor Dimitrova

Naslednji dan je porabil zopet voditelj kominterne Dimitrov — kajti to je sedaj naslov tega revolucionarja — da v ponovnem govoru razloži nekaj vodilnih misli, ki jih je v svojem prvem govoru razvijal, »da bi debata ne prišla na stranjska poteca.

»Glavno borbno morajo komunistične centrale posvetiti tistim državam,« je dejal, »kjer je fašizem že zmagal, to je v Nemčiji in v Italiji ter v Avstriji. Tam je treba izpeljati dvojen naskok, od zunaj in od spodaj. Izkušnja nas uči, da komunistične organizacije lahko tudi v fašističnih državah prav lahko obstajajo in uspešno delajo. Naloga teh ilegalnih, podtalnih organizacij je, ne da pobirajo posamezne flane, ne da trgajo posameznike iz fašističnih vrst, marveč da vsadijo komunistično srno predvsem v velike masivne fašisti-

Vojna v vzhodni Afriki

Abesinija čaka s 600.000 mož 6 armadnih zborov je že postavljenih vzdolž italijanske meje

Pariz, 8. avg. AA. Iz Addis Abebe poročajo, da šteje abesinska vojska čez 600.000 ljudi. Od teh je 250.000 ljudi oborožila vlada. Vojska razpolaga z velikim številom pušk, ki pa ni točno dognano. Pravijo, da imajo Abesinci na razpolago 300.000 do en milijon pušk. Nadalje ima abesinska vojska okrog 200 topov raznih kalibrov, 700 do 800 strojníc in osem letal, od katerih je sedaj šest

uporabnih. Velike skrbi povzroča vladi oskrba s strelivom. Veliki pogum in okretost vojske pa kažejo njeno veliko praktično vrednost.

Medtem ko se diplomatski zastopniki posameznih prizadetih držav trudijo, najti način mirne ureditve italijansko abesinskega spora, se vlada naglo pripravlja na obrambo države. V poslednjih mesecih se je število čet, ki so zbrane v severnih pokrajinah, znatno povečalo. Koncentracije vojske pa ni izvršila vlada, nego so se abesinski bojevniki sami pod vodstvom svojih poveljnikov odpravili v obmejno ozemlje, da se stavijo na razpolago vrhovnemu vodstvu abesinske vojske. Glavna naloga vlade je sedaj zalagati vojsko s strelivom in drugim vojnim materialom. Šest abesinskih armadnih zborov je že razvrščenih v obmejnem ozemlju. Sedmi zbor je koncentriran okrog Addis Abebe.

Konferenca 3 velesil

Pariz, 8. avg. AA. Agencija Havas poroča, da se bo celo konferenca zastopnikov treh zapadno-evropskih velesil zaradi Abesinije pričela bržkone 16. avgusta. Vrhila se bo v Parizu. Prvi sestanek Edena in Aloisija z Lavalom ne bo imel značaja konferenca.

Vojaška zveza Francija — Italija

Pariz, 8. avgusta. c. Današnji »Matine« prinaša vest iz Rima, da bo prišel prihodnji teden v Pariz načelnik italijanske generalnega štaba general Badoglio. Sestel se bo z generalom Gamelinom in bo ob tej priliki izdelan enoten francosko-italijanski načrt bodočih vojaških operacij. Italija mora namreč zaradi svoje zaposlitve v Abesiniji zmanjšati višino svojega vojaštva v severni Italiji. Zato pa se bo Francija s tem načrtom obvezala, da bo na svojem ozemlju ojačila posadke, ki so spajale severni Italiji.

Da odpraviš najtrdovratnejšo nesnago,

vzemi

SCHICHTovo

TERPENTINOVNO MILO

in za namakanje ženske hvalo

ške uprave. Ker je Poljska za to vedela, se ji je zdelo prav, da svoja pravice do mesta Gdanska podčrta z nedvoumnimi vojaškimi ukrepi in berlinska vlada je spričlo premikanje poljske armade poslala v Gdansk šefa SA oddelkov Lützeja, da Gdancane pozove k pameti, ker sicer riskirajo, da bo nekega dne poljska armada gdansko ozemlje enostavno zasedla in bi Nemčija takorekoč ne mogla pomagati, če noče razrediti pogodbe od januarja 1934.

Na drugi strani pa je tudi res, da posobno poljski vojaški krogi uvidevajo, kako

Gdanska z narodno-socialistično upravo potagoma leze pod vpliv Nemčije. Odkar je Nemčija dobila tako ogromno premoč tudi na vodah Baltika, se pojavlja v vojaških krogih strah, da zna nekega dne nemško brodovje Poljski zapreti izhoda na morje in vsa Beckova politika bi doživela porazni konec. Gdanski spor je zatorej imel vpliv tudi na nadaljnjo politiko Poljske in prav nič bi se ne čudili, če bi v bodočih mesecih zvedeli, da iče Poljska novih potov iz težav, v katere jo je spravil preveliki optimizem glede Nemčije.

Ministrstvo za pošte dobimo

Belgrad, 8. avgusta m. V smislu določil finančnega zakona, ki je bil sprejet s proračunskimi dvajsetimi leti 1935/36, se bo, kakor smo že poročali, s 1. septembrom ustanovilo ministrstvo za pošte, brzojav in telefon. Z ustanovitvijo tega ministrstva se bo vrhovna državna uprava odslej delila na 14 resorov. Organizacija novega ministrstva za pošte, brzojav in telefon, ki je bila ukinjena s prenehanjem ministrstva za pošte, brzojav in telefon, se bo vrhovna državna uprava odslej delila na 14 resorov. Organizacija novega ministrstva za pošte, brzojav in telefon, ki je bila ukinjena s prenehanjem ministrstva za pošte, brzojav in telefon, se bo vrhovna državna uprava odslej delila na 14 resorov. Organizacija novega ministrstva za pošte, brzojav in telefon, ki je bila ukinjena s prenehanjem ministrstva za pošte, brzojav in telefon, se bo vrhovna državna uprava odslej delila na 14 resorov.

javljena v »Službenih Novinah«. Po dobljenih obvestilih se bo ta uredba skoro v celoti strinjala z uredbo o organizaciji oddelka za pošto, brzojav in telefon za prometno ministrstvo. Nova uredba določa razdelitev ministrstva za pošto, brzojav in telefon, na 5 oddelkov, in sicer na obči, poštni, brzojavno-telefonski, ekonomski in kontrolni. Ustanova pomočnika ministrstva ostane še nadalje. Vsa pripravljala dela za ustanovitve tega resorja so že končana. Novo ministrstvo za pošto, brzojav in telefon bo imelo svoje prostore v veliki poštni palači v Palmotičevi ulici. S 1. septembrom, ko bo stopila v veljavo uredba z zakonsko močjo o ustanovitvi poštne ministrstva, bo rešeno tudi vprašanje ministra za ta resor.

„Kundmachungen der INP“

»Jutro« se je bilo večeraj zagnalo v naš list, češ, da smo po krivici napadli JNS, ko smo spričo raznih neljubih dogodkov na Kočevskem v zadnjem času trdili, da je JNS, ki je na vse načine protežirala kočevsko nemštvo, kriva, da je na Kočevskem nemškimi nacionalcem zrasel greben. Zelo hvaležni smo »Glasu naroda«, ki je danes mesto nas odgovoril na »Jutrovo« ogorčenje s sledečo zelo posređeno notico:

»Včerajšnji »Jutro« piše o razmerah na Kočevskem ter se pri tem povzpne do trditve, da je imela JNS s kočevskimi zadevami proketo malo posla. Trditve je deloma resnična, na drugi strani pa naravnost vzgled neresničnosti. Vse zavisi le od tega, kaj kdo razume pod kočevskimi razmerami. Če naj razumemo pod temi razmerami prizadevanje slovenskih krogov, da se tudi na Kočevskem udrži naša nacionalna misel, potem ima »Jutro« res prav, da je imela JNS s temi zadevami proketo malo posla. Če pa naj razumemo pod kočevskimi razmerami prizadevanje, da se tudi med Kočevčarji udrži postojanka JNS, potem pa je že treba reči, da se je trudila JNS kar na vse pretege, da si pridobi Kočevčarje. Tako je razlagala vse svoje strankarske oglaševanja in javno so bili nabiti po Kočevju razglasi JNS kot »Kundmachungen der INP«. Tako proketo malo posla torej ni bilo, mogoče pa je, da so se ti posli proketo slabo obnesli. To pa ve seveda »Jutro« najbolje.«

Ker je »Glas naroda« tako dobro opravil, mu zaenkrat prizanesemo, da ne objavimo, kako so lovili glasove kočevskih Nemcev na račun slovenskega nekateri odlični gospodje, ki uživajo vse simpatije »Glasu naroda«. Mogoče bo pa »Jutro« tako prijazno, da bo ta posel ono za nas opravilo.

„Prišel je čas, ko bo ljudstvo samo odločilo o svoji usodi“

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović se je vrnil v Belgrad. Tudi drugi ministri se bodo kmalu zopet zbrali v prestolici, kjer se bo začelo delo na političnih zakonih pa na zakon o razdolžitvi kmetov. Nikakor še ni mogoče izvediti, na kakšnih načelih bo ta zakon zgrajen, gotovo pa je, da bo vlada vprašala za svet naše gospodarske zbornice.

Začelo se je tudi delo na sestavi proračuna za leto 1935-37. Zgrajen bo na načelu skrajnega varčevanja pri stvarnih in osebnih izdatkih, vendar pa ostanejo plače in doklade uradnikov nedotaknjene, pač pa se črtajo nepotrebnosti izdatki: nagrade, nadure itd. Ne bodo se otvarjala nova mesta in delale nove investicije.

Uradniki, ki so bili odpuščeni, ker maja meseca niso volili g. Jevtiča, so začeli akcije, da se popravi krivica, ki si jim je bila s tem prizadela.

Dr. Behmen je imel v okraju Zenica shod, na katerega je prišlo okoli 5.000 ljudi. Dr. Behmen je med drugim dejal, da je prišel čas, ko bo ljudstvo samo odločevalo o svoji usodi. Zborovalci so navdušeno vzklikali kraljin, princa-regenta, dr. Stojadinovića in dr. Spahu.

Železničarji pri dr. Spahu

Železniški minister dr. Spaho je sprejel deputacijo delegatov vseh železničarskih združenj. Deputacija je ministra prosila, naj bi dovolil brezplačen prevoz za blago iz zadržanih skladišč do bivališča vsakega posameznega člana, potem, da naj se odtegljaji za zadrage ne vrše več in da naj uživajo gojenci železničarskega dijaškega doma brezplačno karto. Minister je obljubil, da bo vse njihove želje upošteval.

Sarajevo, 8. avgusta b. Minister dr. Spaho je v svoji vili sprejel častnike in jim je dal izjavo, v kateri je govoril o delu v svojem resoru. Dejal je, da se pospešeno dela na trasi proge Ustilača-Foca. Na licitaciji so bile proge Varniština-Koprivnica, St. Janj-Ševnica in Bileće-Nikiš. Na dnevnem redu je tudi vprašanje usnke proge. Za popravilo prog je določena vsota 300 milj. Din. — O organizaciji narodne radikalne zajednice ni dal nobene izjave.

Radikalna zajednica

Novi Sad, 8. avgusta. m. V zvezi z ustanovitvijo nove politične stranke so imeli sredi konferenco bivši radikali, ki jo je sklical odvetnik Raduška Ilić. Ta je imel na konferenci daljši politični govor, v katerem se je dotaknil političnega položaja v državi. Posebno dolgo se je bavil z vladjo dr. Milana Stojadinovića ter naglasil, da Stojadinovićeve vlada uživa zaupanje glavnega odbora bivše radikalne stranke. Govornik je na konferenci obvestil svoje politične misli, ki jih je delil na ustanovitvi nove politične stranke. Nato pa je bilo sklenjeno, da bodo radikali v Novem Sadu v najkrajšem času sklicali velik politični shod, na katerega bodo prišli tudi prvaki te stranke iz Belgrada.

Šahovski turnir

Danes je bilo odigrano 4. kolo narodnega turnirja. Ob zaključku redakcije je bilo stanje partij tole:

A-skupina: Preinfalk je bil prost, B. Savić in Nikolić sta remizirala, Šiška je nadvladala Gabrovska Julija, Carev je zmagal Hrena. Nedokončani sta partiji Milan Vidmar-Jonke, v kateri ima Vidmar boljšo pozicijo in izgleda na zmago ter Prek-Greenecski, ki je še nejasna. — Danes je bila odigrana tudi nedokončana partija med Jonkejem in Šiško iz 3. kola, ki jo je mladi Šiška s precizno igro dobil.

B-skupina: Berić je bil prost, Ciril Vidmar je premagal Mareka, Šiškoek Savića, R. Longar Lieula. Igrajo še Martvejev-Herbaty, kjer ima Matvejev kmata več, ter Šubarić in Šorli kjer ima Šorli kmata več in zelo dobno pozicijo.

Gospodarstvo

Manj zavarovanih pri OUZD

V mesecu juliju so pri članstvu OUZD nastale naslednje izpremembe v primeri z julijem 1934. (Številke v oklepaju pomenijo prirastek, oziroma upadek.) Povprečno je bilo zavarovanih članov: moških 50.880 (—1144), ženskih 31.332 (+531), skupaj 82.212 (—623). Bolnikov: moških 1246 (—91), ženskih 972 (+18), skupaj 2218 (—73). Povprečna dnevna zavarovana mezda: moški 24.83 Din (—0.39), ženskih 17.91 (—0.19), skupaj 22.19 (—0.38). Celokupna dnevna zavarovana mezda: moških 1.263.161.80 (—48.964.80) Din, ženskih 561.073.20 (+3582.80) Din, skupaj 1.824.234.80 Din (—45.432 Din).

Število zavarovanih delavcev je bilo letos v juliju za 278 manjše nego v juniju 1935, to je 82.212 napram 82.490. To je vsakoletni sezonski padec zaposlenosti, kateri ni še popolnoma pojasnjen. Glede na lansko leto je število zavarovanih

ov manjše zaradi izločitve nekaterih skupin delavcev iz zavarovalne obveznosti (n. pr. delavci na račun bednostnega fonda).

Odstotek bolnikov je sicer od junija 1935 narastel za +0.06%, vendar je z ozirom na julij 1934 za —0.07% manjši. Zmanjšanje odstotka bolnikov gre samo na račun moških bolnikov. Odstotek ženskih bolnikov je ostal neizpremenjen. Povprečna dnevna zavarovana mezda, ki odgovarja približno faktičnemu zaslužku povprečnega delavca, je začela zopet hitreje nazadovati, kakor je razvidno iz naslednjih podatkov:

Letni diferencial povprečne dnevne zavarovane mezde je znašal l. 1935, januarja 0.35 Din, februarja 0.34, marca 0.32 Din, aprila 0.25 Din, maja 0.22 Din, junija 0.24 Din, julija 0.38 Din. Vse kaže, da so začele delavske plače zopet padati v večjem obsegu.

Kaj bo z liro?

V zadnjem času se finančniki in bančniki zanimajo za usodo italijanske lire. Po precej močnem nihanju se je italijanska valuta zopet ustalila. Veliko pozornost je zbudil v gospodarskem svetu ukaz italijanske vlade, s katerim je bila odpravljena obveza narodne banke »Banca d'Italia«, da mora znašati kritje denarnega obtoka vsaj 40 odstotkov. Ta ukrep naj bi dal narodni banki možnost, da z zlatom poravnava obveze, ki so nastale za Italijo radi kupcij, sklenjenih z inozemstvom. Po večini se te kupcije spravljajo v zvezo s pripravami na morebitne vojne operacije v Abesiniji. Na razpolago imamo podatke o stanju narodne banke dne 20. julija; dva dni nato je bil izdan omenjeni ukaz, s katerim je bilo ukinjeno 40% obvezno kritje denarnega obtoka. Sele bilanca ob zaključku julija bo pokazala, koliko zlata je narodna banka oddala na podlagi novega ukrepa italijanske vlade. Ze podatki o stanju 20. julija kažejo, da se je kritje približilo skrajno dovoljeni meji. Zlata je bilo v banki za 5524 milij. lir, medtem ko je znašal denarni obtok 13.266 milij. lir (10. julija 13.210 in 20. julija 1934: 12.902). Skupno kritje obvez na pokaz je znašalo 40.66% (10. julija 1935: 40.96 in 20. julija 1934 44.74); kritje denarnega obtoka v zlatu je bilo 41.46% (41.81 in 49.49). Te številke kažejo, da je bilo kritje dva dni poprej, kakor je stopil v veljavo imenovani ukaz, že čisto na robu določenih meje. Povsem tem je jasno, da ni mogla narodna banka ob zapadlosti prve večje terjatve iz inozemstva vzdržati po zakonu določenega kritja na višini 40%. — Znano je, da je nastal med Italijo in Anglijo spor zaradi poravnave italijanske obveze v znesku 1 in pol milijona funtov za dobavo angleškega premoga. Angleži so ustavili nadaljno dobavo, dokler Italija ne poravnata tega zneska. Očitno so Italiji, da se denar, ki ga inkasira za izvoz italijanskega blaga na Angleško, ne zbira v kompenzacijskem skladu, ki je namenjen za poravnavo italijansko-angleških obvez, in da ga Italija porabi v druge namene.

Javna dela

Belgrad, 8. avg. AA. Ministrski svet je odobril odlok gradbenega ministra o odobritvi ofertne licitacije za gradnjo drugega dela moderne ceste Zemun—Novi Sad. Delo je prevzelo podjetje Labor iz Belgrada za 16.976.914.53 Din z izdelavo betonskega cestišča. Nadalje oddajo modernega cestišča na državni cesti Zagreb—Podused trditi Adolf Ernst Ehrlich iz Zagreba za 7.726.129.29 Din, in oddajo modernega cestišča na državni cesti Goljak—Bizek do Poduseda trditi Ante Novak iz Siska za 735.584.98 Din.

★

Terminski trg za šiling in drahmo v Belgradu. V smislu dogovora med predstavniki Narodne banke, borze in izvoznikov je bilo sklenjeno, da se uvede v Belgradu terminski trg za avstrijski šiling in drahmo, da se tako olajšajo trgovski stiki s tema državama.

Francoska narodna banka je znižala diskontno mero s 3.50 na 3%.

Sport

Plavalni večer na Iliriji

Ljubljana, 8. avgusta

Sinoči je ilirjska juniorska garda še poslednjič pred državnim prvenstvom preiskusila svoje moči proti Karlovcem. Doseženi so bili prav dobri rezultati; prireditelji sama se je začela s četrtino zamudo, češar bi se morali naši sportniki krogli vendar še enkrat odvaditi, če hočejo, da bo obištevstvo tudi s te strani zadovoljno. Rezultati so naslednji:

50 m prosto moški: 1. Demonte (Ilir.) 29.4, 2. Žiža (Ilir.) 29.6, 3. Macošič (KSU) 33.8, 4. Stazič (KSU).

100 m hrbtno moški: 1. Schell (I) 1:19.6, 2. Tuškan (KSU) 1:20.5, 3. Blau (KSU) 1:57.2.

100 m prsno ženske: 1. Binder (I) 1:42.2, 2. Slesinger (KSU) 1:43, 3. Jurjevčič (I) 1:47.7, 4. Dergane (I).

100 m prosto ženske: 1. Wilfan (I) 1:01.4, 2. Cerer (Kamnik) 1:04.9, 3. Lavrenčič (I) 1:18.8.

4x50 m prosto moški: 1. Ilirija (Scarpa, Žiža, Tavzes, Demonte) 2:01.2, 2. KSU (Malosič, Blau, Tuškan, Stazič) 2:15.8.

100 m hrbtno ženske: 1. Pinčar (KSU) 1:43.8, 2. Ravnikar (I) 1:50.8, 3. Lavrenčič (I) 1:52.8.

100 m prsno moški: 1. Binder (I) 1:34.2, 2. Močnik (I) 1:27.4, 3. Hribar (I) 1:36.0, 4. Biber (I).

100 m prosto ženske: 1. Grošelj (I) 1:19.6, 2. Tavčar (I) 1:33.5, 3. Kržan (I) 1:37.3.

200 m prosto moški: 1. Schell (I) 2:39, 2. Tavzes (I) 2:41.8, 3. Macošič (KSU) 3:11.5, 4. Blau (KSU).

Waterpolo: Ilirija : KSU 1:1 (0:1).

PROGRAM JUNIORSKIH PLAVALNIH TEKEM

v Mariboru.

Petek, 9. avgusta, začetek točno ob 14: skakanje seniork in juniork z deske in skoki seniork s stolpa. Waterpolo.

Sobota, 10. avgusta, predpoldne ob 9: Predtekmovanje juniork in juniork in skoki seniork s stolpa. Waterpolo. — Popoldne, ob 14:30: Nadaljevanje predtekmovanja v plavanju in waterpolu.

Nedelja, 11. avgusta, predpoldne začetek ob 9: Finalna tekmovanja v plavanju in nadaljevanje waterpolo turnirja. Skoki seniork s deske. — Popoldne: Nadaljevanje dopoldanskega programa.

Vstopnina k tekmam je določena na 3 Din za enkrat.

Borza

Dne 8. avgusta 1935.

Denar

Marka, funt, dolar in lira nekoliko čvrstejši. V zasebnem kliringu šiling še vedno pada: v Ljubljani 8.45—8.55, v Zagrebu 8.34—8.44, v Belgradu 8.33—8.43. Funt v Zagrebu 232.59—234.19, v Belgradu 233.45—235.05. Pezeta v Zagrebu 560 bl.

Ljubljana. Amsterdam 2946.02—2960.62, Berlin 1752.77—1766.63, Bruselj 734.54—739.60, Curih 1424.22—1431.29, London 215.41—217.47, Newyork 4317.16—4353.47, Pariz 288.18—289.62, Praga 180.76 do 181.86, Trst 356.63, 359.72.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 637.655 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.2375, London 15.165, Newyork 305.625, Bruselj 51.60, Milan 25.0875, Madrid 41.95, Amsterdam 206.80, Berlin 123.30, Dunaj 58.50, Stockholm 78.20, Oslo 76.20, Kopenhagen 67.70, Praga 12.70, Varšava 57.80, Atene 2.925, Carigrad 2.465, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.6825, Buenos Aires 0.8175.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 80—81, agrarji 45—46, vojna škoda promp. 368.50—370, begl. obv. 63—64, 8% Blerovo pos. 78—79, 7% Blerovo pos. 60.50 do 70, 7% pos. Drž. hip. banke 74—76.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 80—81, agrarji 46—50, vojna škoda promp. 368.50—370, avg. do okt. 389—370, begl. obv. 63.25—63.50, 8% Blerovo pos. 78.50—79, 7% Blerovo pos. 69—70, Grčija (Zagreb) 33.40—34.10, Grčija (Belgrad) 32.90—33.60. — Delnice: Priv. agrarna banka 227.50—230, Sladk. Osijek 120 bl, Trbovlje 90 do 100, Isis 40 bl.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 81 d., (80.75—81), vojna škoda promp. 370—371 (370, 369.50), avg. 369.50 (369.50), begl. obv. 65.50—66, (65.85), 8% Blerovo pos. 77 den., 7% Blerovo pos. 70—70.50 (70), 7% pos. Drž. hip. banke 75 den. — Delnice: Narodna banka 5800—5900, Priv. agr. banka 232—233 (231, 227.50).

Žitni trg

Tendence za koruzo čvrsta. Veliko je povpraševanja posebno iz Južne Srbije in Dalmacije, kjer je suša uničila pridelek; tudi Avstrija se zanima za jugos. koruzo. — Cene za pšenico so nekoliko čvrstejše. Morda bo okoli 15., ko zapadejo davčni obroki, ponudba večja.

Novi Sad. Ječmen, bč. in srem., 64 kg, 100 do 102.50; koruza bč. in srem. 85—85, ban. 79—82; otrobi bč., srem. in ban. juta vreče 81—83, juta vreče ladja 84—86. Ostalo neizpr. Promet srednji.

Budimpešta. Tendence za pšenico stalna, rž, koruza slaba. Promet srednje. Pšenica: okt. 16.04 do 16.15, zaklj. 15.96—98; rž: okt. 14.50—53, zaklj. 14.53—55; koruza avg. 15—16, zaklj. 15.10—15, sept. 15.40—80, maj 15.50—75, zaklj. 15.15.

Chicago. Pšenica: maj 94, sept. 90.875, dec. 92.675; koruza maj 70.75, sept. 75.75, dec. 69.625; oves: maj 36.625, sept. 34.625, dec. 33.75.

Winnipeg. Pšenica avg. 84.375, dec. 80.125.

V Zagrebu mirno

Zagreb, 8. avgusta. b. Danes je bila obletnica smrti Stjepana Radića, ki je umrl leta 1928. Vse mesto je bilo okrašeno s trobojnicami s florom. Ob 10 je bila svečana služba božja, ki jo je opravil kanonik Korenčič. Navzoči so bili Radićeva žena, njeni otroci, dr. Maček in prvaki HSS in DS ter delegacije. Ljudstvo pa je bilo pred cerkvijo. Po službi božji je spoved krenil na Mirgoj, kjer je pred grebom defiliralo okoli 10.000 ljudi. Mir se ves dan ni motil. Enake proslave so se vršile tudi po ostalih hrvatskih krajih.

B. Lazarevič, poslanik v Ankari

Belgrad, 8. avgusta. AA. Jugoslovanski poslanik v Ankari dr. Miroslav Janković je stavljen na razpoloženo, na njegovo mesto za jugoslovanskega poslanika v Turčiji je imenovan Branko Lazarevič, poslanik v Varšavi.

Vstop v vojno akademijo

Belgrad, 8. avg. AA. Razpisan je bil natečaj za sprejem gojencev v belgradsko vojno akademijo. Letos bo sprejetih 250 gojencev, ki so napravili maturo na gimnazijah ali realkah. Vojna akademija ima sedaj značaj vseučilišča. Rok prijave traja do 5. septembra t. l. Kandidati se lahko informirajo o pogojih za sprejem pri vseh vojnih okrožjih.

Osebnosti

Belgrad, 8. avgusta. m. S kraljevim ukazom je postavljen na II. deško ljudsko šolo Franc Zupan, ljudskoškolski učitelj na Viču, s tem, da poučuje na II. deški meščanski šoli v Ljubljani. Z dekretom prometnega ministrstva so postavljeni v 9. pol. skup. pri belgradskem železn. ravnateljstvu Ivan Zibert, Pavle Koprivnikar in Nikola Lovrenčič, doslej uradniški pripravniki.

Huda nesreča na Ižanski cesti

Ljubljana, 8. avgusta.

Posesnik Kraljič Ivan iz Kremenove vasi 5, star 70 let, se je peljal nocoj z zapravljivkom proti Igu. Na cesti sta se mu konja splašila, pri čemer je Kraljič tako nesrečno padel z voza, da je zadrl z glavo ob obcestni kamen ter si prebil črepino. Reševalni avto ga je prejeljal od gostilne Grbece na Igu v splošno bolnišnico v Ljubljani.

Dunajska vremenska napoved: Južni vetrovi, pretežno jasno.

Obrtna razstava v Celju

Celje, 8. avgusta.

Veliko zanimanje za obrtno razstavo v Celju vlada v najširših krogih celjskega in zunanega občinstva. Do četrta popoldne je obiskalo razstavo nad 8.000 ljudi, znamenje, da so celjski obrtniki vzbudili za svoje delo največje zanimanje. Vsi obiskovalci se izražajo o razstavi kar najpovoljnejše in pravijo, da daleč presega vse enakovrstne pa tudi večje prireditve doma pa tudi v inozemstvu. Konstatirati moramo, da se je celjsko obrtništvo na to svojo razstavo res potrudilo ter vložilo vanjo vse svoje najboljše sile in moči. Poleg priznanih in že solidnih trvdv nastopajo na razstavi tudi mlajše moči, ki s tem prvič javno pokažejo izdelke svojih rok. Priporočamo vsakomur, kdor še ni obiskal

razstave, naj to stori, ker mu ne bo žal. Naj nam oprostite Ljubljanci in Mariborčani, če povemo, da po izjavah odličnih predstavnikov našega gospodarstva visoko nadkriljuje enake in večje ljubljanske in mariborske prireditve. Kar je posebno važno, je tudi gospodarski uspeh te razstave. Za v dosedanjih dneh je ugotoviti mnogo sklenjenih kupčij, ki se bodo pa še pomnožile. Z razstavo so dosedaj zadovoljni prireditelji, razstavljalci in obiskovalci. Za obisk razstave je posebno važnost polovična vožnja, ki je bila izposlovana na posebno intervencijo ministra za notranje zadeve gosp. dr. A. Korošca. Za polovično vožnjo je treba kupiti na odhodni postaji celo vozno karto in železniško legitimacijo K 13, ki jo je treba dati žigovati ter velja nato za povratek.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.483 od 25. V. 1935.

Štajerska mladina se zbira

V času duhovne krize, ki jo preživlja mladina, hočemo obrniti svoje oko na vire duhovne rasti in napredka, ki teko iz nebeskih zakladnic. Sv. Evharistija in Katoliška akcija, to sta dve svetli točki, okrog katerih se bo tekom avgusta strnilo desetstose mladih sre na fantovskih taborih. Na teh fantovskih taborih hočemo zarezati globoko brazdo v njivo svojega duhovnega življenja in v njo položiti zlata zrna trdne vere in goreče ljubezni do Evharističnega Kralja in urejenega verskega življenja v duhu KA.

Fantovski tabori KA se vršijo: V nedeljo 11. avgusta pri Sv. Jožetu nad Slov. Bistrico; v nedeljo 18. avgusta v Jarenini in na Teharjih, dne 25. avgusta pri Sv. Trojici v Slov. gor. in v Crensovihi, dne 1. septembra v Brežicah. Na vseh zborovanjih govorijo zastopniki škof. vodstva KA iz Maribora, pa tudi fantje sami.

Dve hudi nesreči

V sredo malo pred polnočjo sta se peljala 24letni zidar Franc Tehovnik in še neki njegov prijatelj s kolesom z Gorenjskega proti Ljubljani. Med Trzinom in Črnučami pa sta zavozila s kolesi v čredo živine, ki jima je prišla iz Ljubljane nasproti. Goveda so se zaradi luči obeh koles splašala ter v trenutku pomandrala oba kolesarja. Tehovnik je padel na sredo ceste, tako, da je šla vsa čreda čezenj, medtem ko je padel njegov tovariš ob kraj ceste ter dobil le lažje poškodbe. Tehovniku je čreda močno poškodovala hrbtenico ter mu povzročila lažje poškodbe. Tehovnikovo stanje je smrtno nevarno.

V Malem Ločniku pri Vel. Laščah je tolkel kamenje z dietom 53letni posestnik Janez Perne. Med delom pa mu je dieto spodletelo ter mu odletelo v trebuh, kamor se je zasadilo z vso silo. Perne je močno krvavel in so ga morali takoj odpeljati v ljubljansko bolnišnico. Bila pa je vsaka zdravniška pomoč brezuspešna in v noči na včeraj je Perne izdihnil.

Obiščite obrtno razstavo v Celju!

Največja in najlepša razstava v Dravski banovini.

50 % popust na železnici.

Nevarna rokoma

Ljubljana, 8. avgusta.

Vasi pod Ljubljano, nekako od D. M. v Polju pa tja do Trebeljvega, so zadnje dni v silnem strahu. Ne mine skoraj noč, da ne bo kdo vlomil v eno ali drugo kmetijsko hišo in tam odnesel večji plen. Tako so neznani vlomilec odnesli pos. Jan. Levičniku v Dolgem brdu 10 kg svinjske masti, mnogo svinjine, nekaj dragocenosti ter okoli 950 Din gotovine. Je pa to samo eden večjih vlovov, zakaj številni posestniki se pritožujejo, da so vlomili v njihove kašče in shrambe neznanci ter odnesli tam več živil. Ljudsko mnenje, in to mnenje dele tudi orožniki, je, da je večina teh vlovov in tatvin delo dveh prebrisanih roparjev, namreč 41-letnega J. Anžurja od D. M. v Polju in pa proslulega rokoma Jozefa Bradeška, ki je pred mesecem dni pobegnil iz ljubljanskih sodnih zaporov.

Koledar

Petek, 9. avgusta: Janez Vianney, spoznavalec Peter Fab.; Roman, mučenec.

Novi grobovi

† V St. Jerneju je umrl g. Franc Novesele, posestnik in bivši trgovec. Pogreb bo v soboto ob 8 dopoldne.

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal g. Ivan Tavčar, strojevodja državnih železnic v pokoj. Pogreb bo v soboto, 10. avgusta ob 3 popoldne z Vidovdanske ceste 9.

Naj v miru počivata! Preostali naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Določena sta: za vršilca dolžnosti intendanta 1. pontonskega polka, vojaški pisar IV. razreda Jakob Piskac, dosedaj vršilec dolžnosti intendanta 43. pešpolka; za vršilca dolžnosti poveljnika 1. baterije 25. topniškega polka, topniški poročnik Anton Lukman, dosedaj v službi poveljstva otočarskega vojnega okrožja.

— Iz banovinske službe. Za tajnika okrajnega cestnega odbora v Kamniku je imenovan g. Jože Rupnik.

★

— Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani. Kongresni trg 2. II. nadstropje (Trgovski učni zavod), je dosegel v preteklih letih pri svojih učencih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšimi programi, ki ga izvajajo samo prvostopne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojeopišni, stenografski in drugi specijalni tečaji. Zavod daje ustmeno ali pisмено vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

Ostale vesti

— Evharistična 25letnica. Naš list se je že v svoji slavnostni številki ob evharističnem kongresu spomnil tega jubileja. Zdej pa gre ta jubilejni dan (8. avgust) pravkar mimo nas in moramo se spet ozreti, čeprav le s kratko besedo, na Pija X. in na njegov pomembni odlok glede sv. obhajila otrok. Pij X. je pripravil in objavil to evharistično odločbo z veliko in pogumno preprostostjo. Sovražje je sleherni neresenec in potvoro, torej tudi zanikerno in krivično razvado poznega in prepozna prvega sv. obhajila otrok. Bil je izkušen in samostojen mislec in ni se zanašal na mnenje ljudi, ki mislijo danes tako, jutri spet drugače. »Strašna je zmotna staršev in drugih vzgojiteljev, ki v nerazsodni strogoosti zadržujejo otroke od zgodnjega in pogostnega sv. obhajila.« Pij X. se je ob taki misli in v sočutju do otrok zgrozil v svoji duši. Ta pravi in veliki prijatelj otrok ni bil le pogumno preprost, marveč tudi izredno širokosrčen. Strmel je v duhovnem pogledu neprestano v širino in višino in obenem naprej. Ščasnoma postane vzgojitelj marsikdaj in marsikje solzav, jokav in ozkosrčen. To bi ne smelo biti! Starejši si, širokogrudnejši bodi! Pij X. se je v svojih praktičnih pastirskih letih razbistril in razširil svoj pogled. Ko je zavzel Petrov prestol, je mogel reči s Pavlom: »Naše srce je razširjeno.« Srce Pijevo je bilo srce svetovnega zemeljskega kroga, tako bi smelo spremeniti besedo sv. Janeza Zlatousto o apostolu Pavlu. Nič ni strašnejšega pri vzgojitelju, očetu in prijatelju kakor ozkosrčnost. Kaj drugega je bil jansenizem ko živa vzgojna ozkosrčnost? In kaj lepšega je mogla biti Pijeva evharistična odločnost kakor idealna ljubezen: ščepetljubnost in mladostljubnost! Prihodnja nedelja bi morala biti skupna zahvalna nedelja otrok in vzgojiteljev za ta 25 letni evharistični dar in dokaz resnične ljubezni.

— Gospodarska stiska je tudi na Kočevskem, se razume, velika. Zato se je že lani delalo na to, da bi se odprl Kočevjarjem kak zaslužek. Ze pod bivšim režimom se je doseglo, da so smeli ljudje s Kočevskega krošnjati v Nemčiji. Tam namreč imajo zakon, da sploh noben inozemec ne sme trgovati ali krošnjati. Za Kočevjarje so pa naredili izjemo in jih je odšlo lani v rajh s svojo robo okoli 300, ki so prinesli domov nad pol milijona dinarjev. Ta lep denar je prišel v korist vsemu kočevsko-ribniškemu okraju. Kar se tiče sedanjega poslanca tega okraja, g. dr. Lovrenčiča, je samo to storil, da se je pobrigal, da dobe Kočevjarji tako dovoljenje tudi letos, kar se je tudi zgodilo.

Gostovanje velike dunajske umetnice »DELE LIPINSKAJE« v soboto 10. avgusta v Kazini na Bledu.

— Planinska koča »Pod Storžičem«. V nedeljo 11. t. m. ob pol 3 popoldne bo blagoslovitev planinske koče »Pod Storžičem«. Prijatelji Storžičevega kraljstva vabljani. Zveza z vlakom v Tržič ugodna.

— Zaprte duhovne vaje za dekleta v Lichtenthurmovem zavodu bodo od 15. do 19. avgusta. Prijavite se šimprej osebno ali pisмено vodstvu Lichtenthurmovskega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8. — V slučaju, da katera nima prilike javiti se, lahko pride kljub temu. — Začetek 15. avgusta ob 6 zvečer. Vzdruževalnica za ves čas 100 Din. — Duhovne vaje bodo vodili gg. misijonarji sv. Vincencija Pavelskega.

— 10letnice mature bodo 14. avgusta praznovali v Kranju maturanti, ki so leta 1925 maturirali na kranjski gimnaziji. Na eventuelna vprašanja odgovarja Plut Bogomir, banovinski uradnik v Ljubljani banska uprava.

— Motnje v železnicah in črevesu. Ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Frans Josefovce grenčice«.

— V zavod Šolskih sester de Notre Dame v Smihelu pri Novem mestu se sprejemajo s prihodnjim šolskim letom 1935-6 deklice, ki žele obiskovati petrazredno narodno šolo, štirirazredno meščansko in enoletno gospodinjko šolo ter enoletni privatni nemški tečaj, v katerem se šoli odrasla dekleta morejo perfektno priučiti nemščine v govoru in pisavi. Poleg tega se nudi dekletom prilika, da se uče knjigovodstva, strojeopišja, tesnopa (slov. in nemško), francoščine in laščine ter glasbe in najrazličnejših ročnih del, priprostih in umetniških. Gospodinjka šola se prične 15. septembra. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 10. septembra. Pogoji se izvedo pri predstojništvu zavoda v Smihelu pri Novem mestu. Zavod ima zdravo lego s krasno okolico. Vzgoja je versko-narodna, oskrba prvovrstna.

— Strelska družina »Malgaje v Guštanju priredi v nedeljo, 18. avgusta celodnevno nagradno strelsko tekmo. Za najboljše strelce so pripravljene lepe nagrade. Vabimo tudi znanje goste.

— Kozolec je pogorel. Posestniku in kovaškemu mojstru Sedeju v Ligoj pri Horjulu je pred dnevi zgodaj zjutraj pogorel enostaven kozolec, napolnjen s pšenico. Kozolec je stal tik ob banovinski cesti, kjer je živahen promet. Najbrž je zjutraj kak voznik vrgel v suho travo ob cesti cigaretni ogorok, ki je začel tleti in je naposled vžgal travo, po kateri je prišel ogenj do kozolca. Streha je bila, da stoji kozolec na samoti. Med drugim je Sedeju pogorelo do 200 kg pšenice.

— Hitra pošta. Ravnokar sem prejel dopisnico, poslano iz Luč pri Ljubnem (Savinjska dolina) pisano in datirano na pošti Luče, reči in piši:

Ljubljanske vesti

Otrok padel v živo apno

Huda nesreča se je pripetila v sredo popoldne v Zgornji Siški. Pri posestniku Valentinu Lotriču so gasili apno. Pri delu sta bila zaposlena brata Lotrič ter drugi domači ljudje. Ze so mislili delati apno pokriti z deskami, ko se je kar nenkrat pojavil 2letni Lotričev sinček Janezek, ki se je iztrgal materi ter stekel proti jami. Janezku je na mokrih tleh spodrsnilo in deček je padel naravnost v vrelo apno. Obupen krik je prišel o strašnih bolečinah, ki so zadele Janezka. Domači so v trenutku potegnili Janezka iz apna ter poklicali bližnjega zdravnika primarija dr. Meršola. Ta je maleku nudi prvo pomoč ter odredil takojšen prevoz v splošno bolnišnico. Bilo pa je prepozno, zakaj zvečer je Janezek že umrl za strašnimi opeklinami.

★

— Naše uredništvo je obiskala gdč. Mary Sotak, urednica velikega clevelandskega dnevnika »Cleveland News«, ki jo je poslal list na potovanje po Evropi. Naša odlična koleginja je obiskala Češkoslovaško, Poljsko, Ogrsko in Jugoslavijo, kjer se je zanimala za kulturne in socialne razmere in zadeve ter obiskala zlasti svojce mnogobrojnih Slovencev, ki živijo v Clevelandu. Včeraj je gdč. Mary Sotak, ki se je zanimala tudi za naš evharistični kongres in vzela s seboj slike kongresa, da jih objavi v svojem listu, odpeljala na Bled. Gdč. Mary Sotak je rodom Slovincinja in je med ustanovitelji velike slovaške kulturne organizacije v Ameriki (Civic Progress League) in odlična članica slovaške katoliške organizacije v USA (Catholic Slovak Federation).

— Pripravljali odbor za praznovo v Komendi. sporoča vsem udeležencem iz Ljubljane in okolice, da bo imelo Avtopoljetje Zužek dovolj avtobusov za prevoz v Komendo na razpolago. Avtobus odhaja iz Ljubljane v nedeljo zjutraj ob 7.10, popoldne pa ob 12.45. Če bo pa dovolj potnikov pa še večkrat vmes. Za povratek v Ljubljano bodo tudi avtobusi dogovorjeno na razpolago.

— Na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani se bodo vršili popravni izpiti in sicer: pisмени višji tečajni izpit dne 24. avgusta ob 9, pisмени razredni za privatiste 24. avgusta ob 9. Ustni višji tečajni izpit in ustni nižji tečajni izpit bo v nedeljo, 25. t. m. ob 8 zjutraj. Razredni popravni izpiti pa 26. in 27. avgusta od 8 naprej po načrtu, ki je nabit v veži poslopja.

— Okoliški mesarji so zborovali. V lepem številu so se v sredo popoldne udeležili okoliški mesarji rednega običnega zbora Zdrženja mesarjev in prekajevalec za okolico. Obični zbor je vodil načelnik g. Jakob Dimnik iz D. M. v Polju. Obični zbor je odobril doseganje dela odbora in sprejel z odobravanjem poročila posameznih funkcijonarjev. Obični zbor je zlasti obravnavala vsa mesarska obrt zadevajoča, aktualna vprašanja ter je sprejel več resolucij, ki bodo poslale g. banu. Obični zbor je dalje obravnaval dosedanje prakso in vprašanje davčne razbremenitve. V pogledu strokovne vzgoje vajencev je zbor zavzel stališče, da naj bi se mesarski vajenci mesto v risanju poučevali v mesarski kalkulaciji, v higijeni in poznavanju živine. Iz tajniškega poročila je razvidno, da šteje organizacija 89 mojstrov, pri katerih je zaposlenih 59 pomočnikov in 34 vajencev.

— Neki petindesetletni moški prodaja po mestu milo in čaj v prid slepcem. To dela že dalj časa in kaže ljudem neke potrjene legitimacije. Podpisani društvi izjavljajo, da nima noben moški ne v Ljubljani, ne v ostali Sloveniji pooblastila za pobiranje prispevkov za slepce. Za društvo Dom slepih sme pobirati prispevke edino le društvena odbornica gospa Josipina Cvelbar, za Podporno društvo slepcev pa ne pobira sploh nihče, ker se milodari pobirajo le potom polnočne. Prosimo javnost, da izroči drznega sleparja prvemu stražniku. — Društvo Dom slepih te r Podporno društvo slepcev v Ljubljani.

— Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Gartus, Mostje.

Celie

— Smrtna kosa. Umrl je Dofek Ivan, kaznilniški nadzornik v pok., star 66 let. Pokojni je bil oče trgovca g. Viljema Dofeka; bil je češki rojak in se je v naše razmere popolnoma uvel. Zadnje čase je pomagal tudi v pisarni Obrtniških združenj. Pogreb bo v soboto ob 16 na okoliškem pokopališču. Naj počiva v miru! Zaljubljen naše sožalje.

— Popis zgradb za vojaške potrebe. V prihodnjih dneh bodo organi mestnega poglavarstva izvršili za vojaške potrebe popis vseh zgradb v območju tukajšnjega urada. Hišni lastniki se pozivajo, da omogočijo odposlancem dostop v vse prostore in da jim dajo vsa potrebna pojasnila.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 9. avgusta: 12.00 Dvočakovske skladbe na ploščah — 12.45 Poročila, vreme — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Na planincih lušno biti (plošče) — 14.00 Vreme, spored, borza — 18.00 Harmonika in citre, vesela bo ta reč — 18.50 Barvna fotografija — lahka stvar (g. Korenčan) — 19.10 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nacionalna ura — 20.00 Prenos iz Zagreba — 22.00 Čas, poročila, vreme, spored — 22.10 Od narodne do jazza je kratek le korak.

Drugi programi

Belgrad: 12.00 Koncert vojaškega orkestra — 20.00 Narodne pesmi, pojeta Lela in Sima Begović — 20.30 Kršćanstvo v Abesiniji, predava dr. Marič — 20.50 Prenos iz Zagreba — 22.30 Obrazi glasbenikov: Franc Schubert. — Zagreb: 20.00 Koncert na čelo (Miroslav Crljenjak) — 20.30 Vokalni koncert F. Sahnaja — 21.00 Violinski koncert Zlatka Topolskega — 21.30 Vokalni koncert Julije Grill — 22.15 Viteimir Stanković-Sapčanin poje narodne pesmi. — Praga: 19.25 Koncert vojaške godbe — 22.30 Koncert. — Varšava: 21.00 simfonični orkester — 22.10 salonska glasba. — Radio-Paris: 16.15 Prenos ameriškega koncerta iz Fontainebleauja — 20.30 Simfonični koncert, prenos iz Vichya. — Toulouse: 21.45 Odlomki iz opere »Madame Butterfly«. — Milano: 22.20 Komorna glasba (pri klavirju Gerard Münch). — Rim: 20.40 Koncert. — Dunaj: 20.30 Prenos iz Prage — 22.10 Koncert — 22.50 Prenos iz Budimpešte. — Berlin: 21.00 staroangleški plesi. — Budimpešta: 19.15 ciganska glasba — 20.45 Koncert opernega orkestra.

20. junija 1935! — Torej je rabila dopisnica iz Luč do St. Vida nad Ljubljano za pot celih 48 dni. Tudi to je neke vrste rekord!

— Tudi letos bo romanje k Mariji Luški v Rajhenburg in celodnevni izlet v Zagreb. Podrobnaj pojasnila pošlje brezplačno uprava lista »Po božjem avetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

Mariborske vesti

Nad 200 plavalcev tekmuje

Maribor, 8. avgusta.

Mariborsko prvenstvo bo v zgodovini našega plavalnega športa zabeleženo s posebnimi črkami. Še nikoli ni bilo na kakšni plavalni prireditvi pri nas toliko klubov in tekmovalcev. Startalo bo nad 200 mladih fantov in deklet ter merilo svoje moči v konkurenci, ki še nikoli ni bila tako ostra in zanimiva. Vsi klubi pošiljajo naravnost rekordno število tekmovalcev. Danes dopoldne je prišla Ilirija z vso svojo juniorsko ekipo. Z njo so prispeli Karlovčani od KSU, ki so javili samo 8 plavalcev, poslali so jih pa 15. Popoldne so prišli še Somborčani in Zagrebčani, tudi z močnejšo ekipo, kakor je bila prijavljena, zvečer so se pripeljali zopet Karlovčani, člani Gradjanskega. Ker je Jug iz Eregnovnega prišel že snoči, je danes zbrana v Mariboru celokupna naša plavalna sila. Na Mariborskem otoku, ki so ga še včeraj popolnoma obvladovali Dalmatinci, je zavladalo danes še pestrejša življenje. Veliki bazen je poln tekmovalcev, ki trenirajo z vso paro, da bodo jutri pripravljeni. Stolp so si osvojili skakači od Ilirije in KSU, preizkušajo nove skakalne deske in izvajajo krasne skoke, da Mariborčani kar strmijo. Otok beleži tudi rekorden obisk od strani občinstva. Za tekmovalce je zavladalo silno zanimanje tudi drugod.

★

— Oboleli je p. Elek Hamler pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah ter se priporoča v molitev.

— Vstopnina k tekman na otoku znaša poleg normalne pristojbine še 2 Din. Za sedeže se plača 10 Din in 5 Din.

— Zeleniščarji imajo svoje prvenstvo. V soboto in nedeljo se vrši v Mariboru prvenstveni turnir železničarskih nogometnih klubov. V soboto bo ob 15.30 tekma med Sarajevom in Ljubljano ter Zagrebom in Mariborom, v nedeljo ob 15.30 pa se srečata prvi par premagancev ter nato zmagovalca iz prejšnjega dneva.

— Kdo bo plačal račune? Glede svoječasnega našega vprašanja o računih za mestne avtomobile, ki so se uporabljali na dan volitev 5. maja za agitacijo, nam sporoča g. ravatelj Krejči iz Ruš, da se občinski avtomobili za njega niso uporabljali.

— Slomškova čaša v muzeju. Vodstvu mariborskega muzeja je uspelo, da je kupilo lepo stekleno čašo, ki jo je rabil Slomek. Na čaši je na eni strani Slomskov grb, na drugi pa latinski napis: Anton Martin, po božji milosti knez in škof lavantinski. Čašo je prodala muzeju gospa Blacha.

— Kdo bi šel za botra trojekom? V mariborski porodnišnici so prišli na svet trojčki, dva fantička in deklica. Mati je revna vinčarka iz Haloz, ki živi s svojo družino doma v največji stiski. Svojim otročičkom išče sedaj botra in naj bi se javili dobri ljudje ter se usmili ubogih trojekov.

— Gorelo je v Razvanju na posestvu Marije Kovačič. Prvi so bili na mestu domači gasilci, nato so prispeli še Mariborčani z dvema brigadama, za njimi Pobrežani in Bobovčani. Zgorelo je gospodarsko poslopje s svinjaki in svinjarni vred ter stanovanjska hiša. Sosedne zgradbe se je posrečilo rešiti. Škode je 70.000 Din.

— Zeparja so ujeli. Mariborski teden je privabil med drugimi gosti v Maribor tudi zeparje. V nedeljo so odnesli 4 zlate in dve srebrni uri, v ponedeljek pa zopet eno zlato uro. V veliki gnjeji, ki je vladala na zabavnem prostoru, so imeli lahko delo. Policija je podvojila svojo pažnjo in res je včeraj dobila v roke kar tri take nezadržane goste. Aretirani so zeparji Jovič, Bojkovič in Damjanovič, vsi iz južnih pokrajin naše države. Damjanovič je doma iz Učice ter je nedavno pobegnil iz požarevaške kaznilnice.

— Redni polletni pregled motornih vozil, ki služijo javni uporabi (avtobusi, avtomobili) ter vseh v letošnjem letu še nepregledanih vozil se bo vršil za mesto Maribor in oba mariborska okraja dne 13. in 19. avgusta ob pol 15 v mestni plinarni.

— Dvojica pod avtomobilom. Nedeljo Franc in Nedeljo Ljudmila iz Radvanja sta se v nedeljo popoldne s kolesom zapeljala pod avtomobil, ki je zadel obema hude poškodbe. Reševalci so oba prepeljali v bolnišnico.

— V Niški banji je umrl g. Ivan Šober, bivši magistratni uradnik in restavratel v Narodnem domu v Mariboru.

— Nesrečna smrt otroka. V Jablonci, občina Korena se je utopila 2letna Elizabeta Šrut v pol-druhi meter globoki mlaki, v kateri napajajo živino ter ni ograjena. Otrok se je igral poleg jame ter omahnil v vodo.

Vesti iz Rogaške Slatine

Rekordno število gostov v juliju se je z avgustom nekoliko znižalo, vendar še stoji na znatni višini. Umevno, da so vse zdraviliške prireditve dobro obiskovane. Ob prvi obletnici smrti don Bučiča, 3. avgusta, se je izvršil v zdraviliški kapeli svečani requiem. Navzočnost načelnika zdraviliške in občinske uprave je pričala, da je bil pokojni učen moč častni član zdravilišča in občine Rogaška Slatina. Lep in učinkovit je bil program oziroma prenos zdraviliške godbe 5. avgusta zvečer po ljubljanski radio postaji. Koncertna zvečer na je skoraj vedno oddana, da se morejo posamezni prireditelji komaj razvstriti med seboj. Tudi z bližnje in daljne kraje naše zemlje so prišli in pogostno razvedrilo letošnjih gostov. Posebno pozornost so vzbudili hrvaški romarji z Vinagore ki so s svojo celokupno versko organizacijo prišli počastiti sv. Ano, zaščitnico zdravilišča.

Milenko T. Radulović

agentura & komisija

Beograd

Briandova ulica 9. Tel. 30-112.

Sprejme zastopstvoprvovrstnih tvorničkih podjetij iz Dravske banovine
za Beograd in notranjost Srbije.Pozor! Obiskovalce
šentvidske razstave prosim,
naj si ogledajo krasne iz-
delke trdke**JOSIP KUJAR**

ki razstavlja v sobi štev. 5.

Josip Kuhar, mizar

Št. Vid nad Ljubljano 79.

Inserirajte
v
'Slovenču'

Brez posebnega obvestila

Žalostnim srcem naznanjamo tužno vest, da je
naš nadvse ljubljeni soprog, oče in stari oče, gospod**IVAN DOFEK**

kazniški stražni nadzornik v pok. in tajnik obrtne zadruge v Celju

danes ob pol 8 zjutraj po daljšem, mučnem bolehanju,
previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v soboto, dne 10. t. m.

ob 4 popoldne iz mrtvašnice okoliškega pokopališča.

Sv. maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi

sv. Danijela v Celju dne 12. t. m. ob pol 7. uri zjutr.

Celje - Gaberje, dne 8. avgusta 1935.

Marija, soproga; Viljem Dofek, trgovec, sin; Pavla,
sinaha; Olga in Vilma, vnukinji ter ostalo sorodstvo.Brez posebnega
obvestila.Z žalostjo naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni
oče, stari oče, brat in stric, gospod**FRANC NOVOSELC**

posestnik in bivši trgovec

danes po dolgotrajni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v soboto ob 8. uri dopoldne na tu-

kajšnjem pokopališču.

Draga pokojnika priporočamo v molitev in pri-

jazen spomin.

Št. Jernej, dne 8. avgusta 1935.

Franja Podobnik, hči; Josip Podobnik, vnuk.

MALI OGLASIV malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženi-
tovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali
oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri
naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se ra-
čuna enokolonjska, 3 mm visoka petlitna vrstica po
Din 250. Za pisemne odgovore glede malih oglasov
treba priložiti znamko.**Službo dobe**Pekovski pomočnik
vaje raznašanja kruha
na kolesu, — se takoj
sprejme. Naslov v upra-
vi »Slovenca« pod 9445.**Obrt**Entel - ažur - plise
izvrši ekspres — Matek
& Mikeš, Ljubljana, poleg
hotela ŠtrukeL (t)**Službe iščejo**Hlapec,
vesten, pošten, zdrav in
močan, z dobrimi sprice-
vali, išče službo. Vaje
je konj in vsakega dela.
Službo bi nastopil takoj
ali po dogovoru. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
številko 9449.**Denar**Posojila
na vložne knjižice daje
Slovenska banka, Ljub-
ljana. Krekov trg 10Posredujem
denar na
hranilne knjižicevseh denarnih zavodov.
Rudolf Zore, Ljubljana,
Gledališka ulica 12. Tele-
fon 38-10. Pisarni odgo-
vor 3 Din. (d)**Vajenci**Vajenka
z 2 razr. realne gimnaz.
se želi učiti trgovine na
deželi. Ponudbe na upra-
vo »Slovenca« pod šifro:
15 let/9385.**Stanovanja**ODDAJO:
Dvosobno stanovanje
oddam takoj. Stožice 135,
(vprašati v konzumu).Lepo opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam enemu ali dvema go-
spodoma ozir. gospodi-
cama. — Čopova ulica 1
(Del. zbornica), I. nadstr.,
vrata 18.Stanovanje
eno- in dvosobno, odda-
mo v Vevčah. — Dobro-
delna pisarna, Ljubljana,
Santpeterska vojašnica.IŠČEJO:
Stanovanje iščeta
zakonca brez otrok v
bližini goreni. kolodvora.
Naslov v upravi »Slo-
venca« pod štev. 9450.**Auto-motor**Avto »Austro-Fiat«
štirisedežen, 40 HP, v
dobrem stanju, pripraven
za predelavo za občinske
brizgalne, ugodno proda
Anderš, Murska Sobota.**Naročajte**SLOVENC
najcenejši
slovenski dnevnik.**Prodamo**Lahka letna oblačila
buret, kaša, sport-hlače,
lister, perilo itd. poceni
naprodaj pri Preskerju,
Sv. Petra c. 14.Čebelnj vosek
zajamčeno čist, kg 36.—
Din. MED cvetlični, trčan,
najfinejši, kg 12.— Din,
franko po pošti in ž. —
nisi, razpošilja G. Drechs-
ler, Tuzla**PREMOG**DRVA IN
Karbo paketi
pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon štev. 2951**Objave**Izjava.
Podpisani Erzar Albin,
tov. del. Jesenice, ob-
žalujem in preklicujem
zahtve, izrečene o čla-
nih sportnega kluba »Go-
renjec«.
Jesenice, 6. 8. 1935.

Erzar Albin l. r.

Izjava!

Podpisani Franc Se-
nitza v Vojniku obžaluj-
jem, da sem gospoda
Franceta Novaka, mizar-
skega mojstra v Vojniku,
30. julija t. l. javno raz-
žalil. Preklicujem vse za-
litve ter se zahvaljujem,
da je gospod Novak opu-
stil tožbo.
Franc Senitza.Nenadoma nas je zapustil in odšel za sinom
naš srčno ljubljeni dobri soprog, skrbni oče, stari
oče, brat, stric, svak in tast, gospod**Tavčar Ivan**

strojevodja drž. želez. v pok.

K večnemu počitku ga spremimo v soboto, dne
10. avgusta 1935. ob 3 uri popoldne iz Vidovdanske
ceste štev. 9.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1935.

Josipina, soproga; Ciril, Ivan, Lojzi, Franci, sinovi
in ostalo sorodstvo.**Tinčkove in Tončkove prigode**

99.

SLONI PRIHAJAJO!

Precej daleč od svoje kolibe se je Primožek nenadoma ustavil
in se kakor verica pognal med rogovile visokega, debelega dre-
vesa. Za njim pa so splezali, ne vedoč, kaj Primožek namerava, vsi
njegovi spremljevalci: Tinček, Tonček, gorila in kuža Muki. Šele
tedaj, ko so se tam utaborili in je Tinček pogledal navzdol, je
vedel, za kaj gre.»No, hvala lepa, vsi afriški sloni prihajajo k nam na obiske
se je pošalil. Očitno se ni zavedal, kakšna nevarnost jim grozi.

Primožek ga je zavrnil:

»Ne zbijaj neumnih šal! Ta reč je mnogo nevarnejša, kot si jo
predstavljaš ti. Sloni lahko izrujejo drevesa, na katerih imam pri-
trjeno kolibo, kakor drobno bilko. In tudi na tem drevesu nisimo
povsem varni.«Prvi slon se je že približal drevesu, na katerem so naši znanci
čepeli. Grozeče je iztegoval dolgi rillec in dajal od sebe predušne,
strahotne glasove.Primožek se je s svojim zabojem pognal na drugo stran dre-
vesa, kjer je tik nad orjaškim slonom štrlela dolga rogovila.

Dolores Vieser

PEVČEK

Ljubzenska zgodba mlade duše

Za trenotek stoji Jurko zmeden in reče osramočen:

>Naj oprostite milostljiva gospa, toda —.<

Tedad zasliši damo, kako glasno vzklikne:

>Henrika sem vendar! — — Da, da, Henrika, ti
neumni, poredni, neotesani fanti ti! Rodne sestre ti več
ne poznajo!>Je že tako dolgo —.< se začne Jurko izgovarjati,
pa sestra bi ga skoraj zadušila z burnimi objemi.Medtem ko se potem sprehajajo po dvorišču sem
in tja, Henrika vsa vesela kar vse vprek žubori pisano
ropotijo.>Nak, ampak nak, kako si zrasel! In to tukaj je tvoj
svak! Moj Bog, še predstavila vaju nisem! — Veš, zbog
dežnika — ah, Vilko, še veš? — Prav zares nisem imela
dežnika, kljub temu da je dobra gospa mama — —. No
to pot je bila moja sreča! Pred mesecem dni je bila
poroka.<Presladek poljub — in še eden — in še eden! Ves
zmeden pogleduje Jurko na to klunčkanje.

Potem se mladi zakonski drug izvije:

>Ker že moja premila boljša polovica zastran vese-
lja ni več popolnoma pri zdravi pameti —.<

Z bliskovito naglico mu Henrika zatise usta.

>Vilko!<

>— ni čisto pri zdravi pameti, zveni zamolklo izpod
okrogle, rožnate roke, se moram pač sam legitimirati
pred svojim najmlajšim svakom.<

>Au, grize! zagostoli mlada gospa s šegavo začude-

nim obrazom, kot da je odkrila nov svet, in urno zmakne
roko.>Kurt Viljem pl. Bissingen, reče gospod in se lahko,
prijazno pokloni. In spet se Henrika važno razkošati:>Anti da veš, sin posestnika viteškega imenja Ka-
rola pl. Bissingena v Marki. — Razumeš? — Jurko, spet
imamo dom!< vzklikne radostno v ves ponos. »Čudovito
lep, prav pristen, preljub dom pri mojem ljubem, lju-
bem Vilku!<Tedad se ji zalesketa čisto sumljivo v modrih, bliska-
jočih se očeh; privije se svojemu gospodu k rami in
blaženo vzdihne:>Ah moj Bog, Jurko, kar ne morem ti povedati, kako
zelo sem srečna!<

>In mati?< povzame slednjič Jurko besedo.

>Saj res, mati, se sestra veselo zasmije, »mati pride
seveda k nama! Saj menda pač razumeš, jaz vendar ne
znam dovolj gospodinji na tolikšnem posestvu! Moram
se naučiti šele od nje. Pri sedemnajstih letih, ki jih
imam, te prosim! In poslušaj, jaz in moj gospod in za-
povednik popotujeta zdaj prav doli do Benetk. In ker
si je gospa mama vendar že tako dolgo želela, spet videti
svojo domovino, nama pride do Celovca naproti. Teda
pride tudi k tebi in te vzame domov!<Dečku zašumi v glavi. Končno ne sliši ničesar več,
kaj vse čeblija sestra, temveč samo strmi vanjo in se
čudi. Ta prelepa, lična, mlada gospa, v svetlo lilasto
svilo oblečena in v klobuku s peresom, z drhtečimi,
težkimi kodri in sladkim, od sreče žarečim, hudomušnim
obrazom, naj bi bila mala, drobna Rika, ki jo je videl
zadnjič kot osem let staro stvarco, ki je v vsako reč
hotela vtekniti svoj nosček? Teda ji je štrlela toga kitica
po hrbtu in šilasti nosček ni bil vselej snažen. In veseli,mladi gospod, ki tako krepko koraka in se tako brez-
skrbno smeje in govori, je njen mož! In on naj gre z
njima domov!>Potem se boš vsaj lahko pošteno šolal, reče Hen-
rika. »O kakšno nebeško veselje bo to. Pa zdaj greš
vendar z nama v gostilno, boš z nama jedel, kaj ne!<Dovoljenje od magistra Jurko kmalu dobi in potem
odidejo. Ponosno koraci Jurko poleg imenitne gospode
čez trg. In ko ga pred Kravanjevo gostilno gospod
pl. Bissingen vprico vseh ljudi potrepje po rami, rekoč
>moj ljubi svak, tedar nehotoma dvigne Jurko plavalaso
glavo bolj pokonci in oči mu zasijejo, kakor da bi se
hotele kosati s sestrinimi.Ko se polagoma polzgubi, kar jih je odtujevalo med
seboj, se na vso moč raduje zaročne zgodbe obeh. Nak,
Henrika! Znajden deklj je bila pač od vselej. Kaj ta-
kega tudi izvede samo ona!Ti teče kljub bližajoči se nevihti k Judu Leviju po
svilo za vezenje, ker mora do jutri zjutraj izgotoviti
pražnjo obleko za neko dvorno damo. — Seveda teče
brez dežnika. — No, in ko nese domov drago svilo za
vezenje, se nanaglomila vlije ploha, kakor da pomivajo
v nebesih za velike praznike. — Kaj naj zdaj? — Tako
ti stoji ubogi otrok sredi trga in se boji za svilo. Teda
pride — kakor angel božji! — ugleden gospod v škor-
njih za ježo da je kaj, in z dežnikom v roki. Deklička
skoči v svoji stiski k njemu. — Prosim, gospod, — svila
se mi bo vsa zmocila. — Me ne bi...< Mahoma ne
more nič več govoriti. Gospod je vendar čisto mlad! In
zal gospod tudi še po vrhu! Hipoma jo obide sram —
najrajši bi zbežala. Pa tedarji reče gospod: »Sem rad
mali gospici na uslugo, in že drži dežnik tudi nad njo.
In potem, — ah, kako smešno! — reče ona v zadregi: